Nameya ji Îbraniyan re

Pêşgotin

Nameya ji Îbraniyan re, ji Cihûyên Mesîhî yên ku di bin zordariyê de bûn û ji wan dihat xwestin ku dev ji baweriya xwe berdin re hatiye nivîsîn. Nivîskarê vê nameyê ne kifş e. Herweha nivîskar di nav diwanzdeh şagirtên Îsa de jî cih nagire; lê belê wî kirinên Îsa ji bawermendên pêşî yên ku li pey Îsa çûne, bihîstiye. Kesên ku name ji wan re hatiye nivîsîn, ji ber bawermendiya xwe berê jî gelek êş kişandine. Nivîskar wan hişyar dike û dişidîne ku baweriya xwe hişk bigirin û kifş dike ku baweriya bi Îsa Mesîh bêkêmahîtiyê û jiyana herheyî tîne.

Di vê nameyê de nivîskar li ser sê babetên girîng radiweste:

1. *Îsa Kurê Xwedê yê herheyî ye. Kurê Xwedê Îsa di ser pêxemberên Peymana Kevin re ye, di ser milyaketan û herweha di ser Mûsa re ye.*
2. *Kahîntiya Îsa ya herheyî ji aliyê Xwedê ve hatiye diyarkirin û ew di ser kahînên Peymana Kevin re ye.*
3. *Bi saya Îsa bawermend ji guneh, ji tirsê û ji mirinê tên rizgarkirin. Kahînê Mezin Îsa, rizgariya rastîn anî.*

Ev name dikare bi vî awayî bê beşkirin:

I. Mesîh peymana Xwedê bir serî 1:1-2:18
II. Bêdestpêkiya serokkahîntiya Mesîh 3:1-10:18
III. Girîngiya baweriyê 11:1-12:29
IV. Şîretên dawî 13:1-19
V. Silavên aştiyê 13:20-25

Kur di ser Milyaketan re Ye

1 Di demên berê de Xwedê gelek caran û bi gelek awayan, bi rê-
beriya pêxemberan* ji bav û kalan re gotiye. 2 Lê di van rojên
dawîn de, ew bi Kurê xwe yê ku ew kiriye wêrisê her tiştî û bi
destê wî erd û ezman çêkirine, ji me re peyivî. 3 Ew şewqa rûmeta
Xwedê û xuyabûna rastîn ya cewhera wî ye. Ew her tiştî bi peyva*
xwe ya hêzdar hildigire. Piştî ku wî paqijbûna gunehan pêkanî, ew

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

li jorê, li milê Yê Mezin ê rastê rûnişt. [4] Navê ku wî mîras standiye
ka çiqas di ser yê milyaketan re ye, ew jî ewqas ji wan bilindtir bû.

[5] Çimkî ma Xwedê ji kîjan milyaketî re kengê gotiye:

«Tu Kurê min î,
Îro tu ji min re bûyî.»

An jî:

«Ezê ji wî re bibim Bav*
Û ewê ji min re bibe Kur.»[a]

[6] Îcar çaxê Xwedê yê nixurî anî dinyayê, weha got:

«Bila hemû milyaketên Xwedê biperizin* wî.»[b]

[7] Ji bo milyaketan jî Xwedê dibêje:

«Ew milyaketên xwe dike ba
Û xizmetkarên xwe dike pêta êgir.»[c]

[8] Lê ji bo Kur ew weha dibêje:

«Ya Xwedê, textê te herheyî û heta hetayê ye.
Gopalê padîşahiya te gopalê rastiyê ye.
[9] Te ji rastiyê hez kir û ji neheqiyê nefret kir,
Ji ber vê yekê Xwedê, Xwedayê te,
Tu bi rûnê şahiyê ji hevalên te bêtir bilind kirî.»[d]

[10] Û li dereke din:

«Ya Xudan, di destpêkê de
Te bingeha erdê danî
Û ezman jî karên destê te ne.
[11] Ewê wêran bibin, lê tê bimînî,
Ew hemû wê wek cilan kevin bibin.
[12] Tê wan wek xiftan li hev bipêçî û
Ewê wek cilan bên guhertin.
Lê tu hergav eynî yî
Û salên te xilas nabin.»[e]

[13] Lê Xwedê ji kîjan milyaketî re kengê gotiye:

---

[a] **1:5** Ji: Zebûr 2:7; 2 Samûêl 7:14

[b] **1:6** Ji: Dubarekirina Şerîetê 32:43; Zebûr 97:7 (herdu jî li gor wergera Yewnanî)

[c] **1:7** Ji: Zebûr 104:4 [d] **1:8-9** Ji: Zebûr 45:6-7

[e] **1:10-12** Ji: Zebûr 102:25-27

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

«Li milê min ê rastê rûne,
Heta ku ez dijminên te
Bikim pêgeha lingên te.»[a]

14 Ma hemû milyaket ne ruhên xizmetkar in ku ji bo xizmeta wan
ên ku wê xilasiyê mîras bistînin hatine şandin?

Em Baldar Bin

2 Ji ber vê yekê divê em hê zêdetir bala xwe bidin tiştên ku me
bihîstine, da ku em averê* nebin. 2 Çimkî eger peyva ku bi rê-
beriya milyaketan hatiye gotin qayîm bûbe û her sûc û neguhdariyê
cezayê ku heq kiriye standibe, 3 eger em li ber vê xilasiya evqas
mezin xemsar bin, emê çawa birevin û xilas bibin? Di destpêkê de
Xudan ev xilasî da zanîn û ji aliyê yên ku ew bihîstine ve ji me re
rast hat deranîn. 4 Xwedê jî ji vê re bi nîşanan, bi karên mezin û
kerametên cûr bi cûr û bi diyariyên Ruhê* Pîroz ên ku li gor
daxwaza xwe belav kirine, şahidî kir.

Kur Bû Bira

5 Xwedê, ew dinya ku wê bê, ya ku em li ser dipeyivin, ne bi
milyaketan ve girê da. 6 Lê yekî li derekê gotiye û şahidî kiriye:

«Mirov çi ye ku tu wî bînî bîra xwe,
An jî kurê mirov çi ye ku tu xema wî bixwî?
7 Te ew ji bo demekê ji milyaketan nizimtir kir,
Te taca rûmet û siyanetê* da serê wî.
8 Te her tişt xist bin lingên wî.»[b]

Îcar gava ku Xwedê her tişt xist bin lingên wî, tu tiştê ku nexist bin
lingên wî nehişt. Lê niha em hê nabînin ku her tişt ketiye bin lin-
gên wî. 9 Lê em Îsayê ku ji ber cefayê mirinê taca rûmet û siyanetê
wergirtiye, dibînin. Ew ji bo demekê ji milyaketan hat nizimtir
kirin, da ku bi kerema Xwedê ji bo her kesî mirinê tam bike.
10 Çimkî di cih de bû, Xwedayê ku her tişt ji bo wî ye û bi wî çê-
bûye, pêşengê xilasiyê bi cefayan bigihanda bêkêmahîtiyê, da ku
wî gelek kur bigihandana rûmetê. 11 Çimkî yê ku pîroz* dike û yên

---

[a] **1:13** Ji: Zebûr 110:1 [b] **2:6-8** Ji: Zebûr 8:5-7

2:7 Di hin destnivîsaran de li dawiyê ev jî heye: «Te ew danî li ser karên destê te.»

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

ku tên pîrozkirin, hemû ji Yekî ne. Ji ber vê yekê Îsa şerm nake ku
ji wan re bêje ‹bira› 12 û dibêje:

«Ezê navê te ji birayên xwe re bêjim,
Di nav civînê de ezê bi lavijeyan* pesnê te bidim.»[a] 13 û
weha jî dibêje:
«Ezê ewlehiya xwe bi wî bînim.»[b]

û weha jî:

«Va me, ez û zarokên ku Xwedê dane min!»[c]

14 Loma çawa ku zarok xwîn û goşt in, ew bi xwe jî wusa di eynî
tiştan de bû hevpar; da ku ew, wî yê ku xwediyê hêza mirinê ye,
yanî Îblîs, bi mirinê betal bike 15 û wan ên ku di hemû jiyana xwe
de bi tirsa mirinê bûne xulam, azad bike. 16 Çimkî, bêguman ew ne
alîkariya milyaketan, lê belê alîkariya dûndana* Birahîm* dike.
17 Loma diviya di her tiştî de bibûya mîna birayên xwe, wusa ku
ew li ber Xwedê Serokkahînekî dilovan û ewledar be, da ku gune-
hên gel bide bexşandin. 18 Ji ber ku ew bi cefakişandinê hat ceri-
bandin, ew dikare bê hawara wan ên ku tên ceribandin.

Mûsa Xizmetkar e, Mesîh Kur e

3 Ji ber vê yekê, ey birayên pîroz û hevparên gazîkirina ezmanî,
bala xwe bidin Îsayê ku Şandî* û Serokkahînê şahidiya me ye.
2 Wek ku Mûsa* ji tevahiya mala Xwedê re dilsoz bû, Îsa ji yê ku
ew daniye ser kar re dilsoz e. 3 Ka çawa siyaneta* yê ku xanî ava
kiriye di ser ya xênî re ye, wusa jî Îsa ji Mûsa bêtir hêjayî rûmeta
mezin hat dîtin. 4 Çimkî her xanî ji aliyê yekî ve tê avakirin, lê ava-
karê her tiştî Xwedê ye. 5 Rast e, Mûsa, ji bo ku şahidiya wan tiş-
tên ku wê piştre bihatana gotin bike, di tevahiya mala Xwedê de
wek xizmetkarekî dilsoz bû. 6 Lê Mesîh bi Kurîtî li ser mala Xwe-
dê dilsoz bû. Û eger em cesareta xwe û pesindana ku ji hêviya me
tê hişk bigirin, mala wî em in.

Hişyarkirina li hember Bêbaweriyê

7 Loma, wek ku Ruhê Pîroz dibêje:

«Eger îro hûn dengê wî bibihîzin,

---

[a] **2:12** Ji: Zebûr 22:22 [b] **2:13** Ji: Îşaya 8:17 [c] **2:13** Ji: Îşaya 8:18
3:2 Hijmartin 12:7

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

8 Dilê xwe hişk nekin,
Wek wê roja ku bav û kalên we serî hildan
Gava ku li çolê hatibûn ceribandin,
9 Li wir bav û kalên we ez ceribandim û sihêtî kirim
Bi ser ku çil salan kirinên min dîtin.
10 Ji ber vê yekê ez ji wî nifşî* xeyidîm.
Û min got: ‹Ew hergav di dil de varî* dibin.›
Û wan riyên min nezanîn.
11 Wek ku min di hêrsa xwe de sond xwar:
Ew tu caran nakevin rihetiya min.»[a]

12 Birano, hay ji xwe hebin ku bi tu kesî ji we re dilekî xerab û
bêbawer ê ku we ji Xwedayê jîndar bizivirîne, peyda nebe. 13 Lê
belê heta roja ku jê re dibêjin «îro» heye, her roj hevdû bişidînin,
da ku dilê tu kesî ji we bi xapandina guneh hişk nebe. 14 Çimkî em
bûne hevparên Mesîh, lê bi tenê em ewlehiya xwe ya destpêkê heta
dawiyê hişk bigirin. 15 Çawa ku hatiye gotin:

«Eger îro hûn dengê wî bibihîzin
Dilê xwe hişk nekin wek wê roja ku bav û kalên we serî hildan.»[b]

16 Îcar ew kî bûn, ku bihîstin û serî hildan? Ma ne ew hemû bûn ên
ku bi rêberiya Mûsa ji Misrê derketin? 17 Û Xwedê çil salan ji kê
xeyidî? Ma ne ji wan ên ku guneh kirin û bedena wan li çolê ket?
18 Û ji neguhdaran pê ve, ma Xwedê ji bo kê sond xwar ku ew
nekevin rihetiya wî? 19 Îcar em dibînin ku wan ji ber bêbaweriya
xwe nekarîn bikevinê.

4 Ji bo vê yekê, madem ku soza ketina nav rihetiya wî hê heye,
em bitirsin ku yek ji we ji wê bi paş ve mayî xuya nebe. 2 Çimkî, wek ku Mizgînî ji wan re hat dayîn, ji me re jî hat dayîn. Lê belê peyva ku bihîstin bi kêrî wan nehat, çimkî yên ku peyv bihîstibûn, bi baweriyê* ve nekirin yek. 3 Lê em ên ku me bawer kiriye, emê bikevin wê rihetiyê, çawa ku Xwedê gotiye:

---

[a] **3:7-11** Ji: Zebûr 95:7-11; Derketin 17:1-7; Hijmartin 20:1-13
[b] **3:15** Ji: Zebûr 95:7-8
3:16-18 Hijmartin 14:1-35

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

«Wek ku min di hêrsa xwe de sond xwar:
Ew tu caran nakevin rihetiya min.»[a]

Lê karên wî ji damezrandina dinyayê ve xilas bûne. 4 Çimkî wî di
derekê de li ser roja heftan weha gotiye: «Di roja heftan de Xwedê
ji hemû kirinên xwe bîhna xwe veda.»[b] 5 Û li vê derê dîsa dibêje:
«Ew tu caran nakevin rihetiya min.»[c] 6 Îcar yên ku berê Mizgînî bi-
hîstibûn, ji ber ku bi ya wê nekirin, neketin rihetiyê. Lê belê ketina
vê rihetiyê ji bo hinekan hê parastî ye. 7 Loma piştî demeke dirêj
Xwedê bi devê Dawid* dibêje «îro» û careke din rojekê destnîşan
dike. Wek ku berî niha hatiye gotin:

«Eger îro hûn dengê wî bibihîzin,
Dilê xwe hişk nekin.»[d]

8 Çimkî eger Yêşû* rihetî dabûya wan, Xwedê piştre li ser rojeke
din nedigot. 9 Nexwe, ji bo gelê Xwedê rihetiyeke roja* Şemiyê di-
mîne. 10 Wek ku Xwedê ji kirinên xwe bîhna xwe veda, yê ku dike-
ve nav rihetiya Xwedê jî ji kirinên xwe bi xwe bîhna xwe vedide.
11 Loma ji bo ku tu kes bi eynî cûreyê neguhdariyê nekeve, em
xîretkêşiyê bikin, da ku em bikevin wê rihetiyê.

12 Peyva Xwedê jîndar û bi bandûr e. Ji her şûrê dudev hê tûjtir
e. Û heta can û ruh, hem jî movik û mejî ji hev veqetîne, lê diçe;
dîwana* niyet û ramanên dil dike. 13 Tu afirîn tune ku ji wî veşartî
ye. Lê her tişt li ber çavê wî yê ku divê em hesab bidinê, tazî û
vekirî ye.

Serokkahîn Îsa

14 Loma, madem ku Serokkahînê me yê mezin ê ku di ezmanan
re derbas bûye, Kurê* Xwedê Îsa heye, em wê baweriya ku em
eşkere dikin hişk bigirin. 15 Çimkî Serokkahînê me ne wusa ye ku
di qelsiyên me de nekare hevpariya dilîniya me bike, lê guneh ne
tê de bi her awayî wek me hatiye ceribandin. 16 Loma em bi cesaret
nêzîkî textê keremê bibin, da ku rehm li me bibe û ji bo dema ku
em hewcedarê alîkariyê bin, em keremê bibînin.

---

[a] **4:3** Ji: Zebûr 95:11
[b] **4:4** Ji: Destpêkirin 2:2
[c] **4:5** Ji: Zebûr 95:11
[d] **4:7** Ji: Zebûr 95:7-8
4:10 Destpêkirin 2:2

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

5 Her Serokkahîn ji nav mirovan tê bijartin û ji bo wan li ser
tiştên ku li ber Xwedê tên kirin, tê danîn, da ku ji bo gunehan
diyarî û goriyan* pêşkêş bike. 2 Ew dikare bi nermî, bi nezan û bi
averêbûyiyan* re bide û bistîne, çimkî ew bi xwe jî bi qelsiyan ha-
tiye rapêçan. 3 Ji ber vê yekê, wek ku ji bo gel dike, ew deyndar e
ku ji bo xwe jî di ber gunehan de goriyan pêşkêş bike. 4 Tu kes ni-
kare ji xwe bi xwe vê rûmetê bistîne, lê bi tenê ewê ku wek Harûn
ji aliyê Xwedê ve tê gazîkirin, distîne.
5 Bi vî awayî Mesîh jî ji bo ku bibe Serokkahîn xwe bi xwe
bilind nekir, lê belê Xwedê ew bilind kir û jê re got:

«Tu Kurê min î,
Îro tu ji min re bûyî.»[a]

6 Çawa ku ew di dereke din de jî dibêje: «Li gor pergala* Melkî-
sedek*, Tu her û her kahîn* î.»[b] 7 Îsa di jiyana xwe ya li ser erdê
de bi hawarên hêzdar û bi hêstirên çavan dua û lavan pêşkêşî wî
kir, yê ku dikarî ew ji mirinê xilas bikira û ji ber xwedêtirsiya xwe
hatibû bihîstin. 8 Bi ser ku Kur bû jî, ji cefayên ku kişandin hînî
guhdanê bû. 9 Gava ku gihîşt bêkêmahîtiyê, ji hemûyên ku bi ya wî
dikin re bû sedemê xilasiya herheyî. 10 Ji aliyê Xwedê ve, li gor
pergala Melkîsedek bi serokkahîntî hat navkirin.

Xwe li Soza Xwedê Bigirin

11 Gelek tişt hene ku em li ser vê yekê bêjin; lê ji ber ku guhên
we giran bûne, şîrovekirina wan zehmet e. 12 Diviya ku heta niha
hûn bibûna mamoste, lê belê dîsa hewcedariya we heye ku yek
dersên pêşî yên peyva Xwedê hînî we bike. Ne xwarina giran, lê
belê hûn hê hewcedarê şîr in. 13 Îcar her kesê ku bi şîr tê xweyî-
kirin, di peyva rastiyê de bêtecrûbe ye; çimkî zarok e. 14 Lê xwa-
rina giran ji bo yên gihîştî ye. Têgihîştina wan bi karanînê hatiye
perwerdekirin, da ku qencî û xerabiyê ji hev derxin.

6 Ji ber vê yekê em hîndariya pêşî ya li ser Mesîh bihêlin, ber bi
bêkêmahîtiyê ve pêşve herin. Û em dîsa bingeha wan tiştan

---

[a] **5:5** Ji: Zebûr 2:7 [b] **5:6** Ji: Zebûr 110:4
5:3 Qanûna Kahîntiyê 9:7 **5:4** Derketin 28:1 **5:7** Metta 26:36-46

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

daneynin: Vegerîna ji karên* mirî, baweriya bi Xwedê, 2 hîndariya
imadkirinê*, destdanînserî*, vejîna* miriyan û dîwana herheyî.
3 Xwedê destûrê bide, emê vê bikin. 4 Çimkî yên ku carekê hatine
ronahîkirin, ji diyariya ezmanî tam kirine, ji Ruhê Pîroz par stan-
dine, 5 qenciya peyva Xwedê û hêzên dinya ku bê tam kirine 6 û bi
ser wan de ji rê derketine, êdî ji bo wan çênabe ku dîsa ji bo
tobekirinê bên nûkirin. Çimkî ew ji bo xwe Kurê Xwedê ji nû ve
xaç dikin û bêsiyanet dikin. 7 Çimkî ew axa ku wê barana gelek
caran li ser dibare, vedixwe û ji bo kê hatibe ajotin, berê ku bi
kêr tê bide wan, ji aliyê Xwedê ve tê bereketkirin. 8 Lê eger ew
stirî û diriyan bide, bêkêr e û nêzîkî nifirê ye, dawiya wê şewi-
tandin e.

9 Hezkirîno, her çiqas me weha gotibe jî, em piştrast in ku rew-
şa we ji wan tiştan çêtir e û li gor xilasiyê ye. 10 Çimkî Xwedê ne
bê dadperwerî* ye ku kirinên we, xizmeta ku we ji pîrozan re kiri-
ye û hûn dikin û ew hezkirina ku we ji bo navê wî nîşan daye, ji bîr
bike. 11 Em pirr dixwazin ku her yek ji we heta dawiyê eynî xîret-
kêşiyê nîşan bide, da ku hûn bigihîjin piştrastiya temam a hêviya
xwe. 12 Wusa ku hûn nebin tiral, lê bibin mîna wan ên ku bi bawerî
û bîhnfirehiyê bûn wêrisên sozên Xwedê.

Soza Xwedê

13 Gava ku Xwedê soz da Birahîm*, ji ber ku yekî meztir nebû
ku bi wî sond bixwe, wî bi xwe sond xwar 14 û got:

«Bi rastî jî, ezê te bi zêdehî pîroz bikim
Û ezê bi zêdehî te zêde bikim.»[a]

15 Û bi vî awayî Birahîm sebir kir û gihîşt sozê. 16 Erê, mirov bi ye-
kî ku ji wan meztir e, sond dixwin; sond ji bo bawerîanînê dawiya
her devjeniyê tîne. 17 Bi vî awayî, çaxê Xwedê xwest ku hê bêtir
nîşanî wêrisên sozê bide ku armanca wî nayê guhertin, wî soz da û
bi ser de jî sond xwar. 18 Wusa ku bi du tiştên ku nayên guhertin û
çênabe ku Xwedê di wan de derewan bike, cesareteke me ya xurt
hebe, da ku em vê hêviya ku li ber me hatiye danîn, bigirin. 19 Ev
hêviya me wek lengerê can ê saxlem û ewledar e û derbasî aliyê

---

[a] **6:14** Ji: Destpêkirin 22:16-17
6:18 Hijmartin 23:19

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

perdê yê hundir dibe. [20] Îsa bi pêşîvanîtî ji bo me derbasî wê
derê bûye. Ew li gor pergala* Melkîsedek* bûye Serokkahînê
herheyî.

Kahîntiya Îsa Wek ya Melkîsedek e

7 Heçî Melkîsedek* e, ew «padîşahê Salêmê* û kahînê Xweda-
yê Herî Bilind bû. Gava Birahîm ji şkandina padîşahan vedi-
geriya, ew hat pêşiya Birahîm û ew pîroz kir.»[a] [2] Birahîm jî ji her
tiştî dehyek* da wî. Mana navê Melkîsedek pêşî: «Padîşahê Rasti-
yê», piştre jî: «Padîşahê Salêmê», yanî «Padîşahê Aştiyê» ye. [3] Ne
bavê wî, ne diya wî û ne jî bav û bavkalkên wî tên zanîn, ne dest-
pêka rojên wî û ne jî dawiya jiyana wî heye. Wek Kurê Xwedê ew
her û her kahîn dimîne.
[4] Îcar binêrin ku ew çiqas mezin e! Bavkalê mezin Birahîm
dehyeka xenîmetan daye wî. [5] Yên ku ji kurên Lêwî* kahîntî stan-
dine bi ser ku ew ji dûndana* Birahîm bûn jî, li gor Şerîetê* emrê
wan heye ku ji gel, yanî ji birayên xwe, dehyekê bistînin. [6] Lê ev
mirovê ku ne ji dûndana wan e, dehyek ji Birahîm stand û wî ew ê
ku soz jê re hatine dayîn pîroz kir. [7] Bêguman yê ku pîroz dike di
ser yê ku tê pîrozkirin re ye. [8] Li vê derê mirovên ku dimirin deh-
yekê distînin, lê li wê derê yekî ku şahidî jê re tê kirin ku ew dijî,
dehyekê distîne. [9] Em dikarin bêjin ku Lêwî bi xwe jî, yê ku deh-
yekê distîne, bi destê Birahîm dehyek daye. [10] Çimkî gava ku Mel-
kîsedek hat pêşiya Birahîm, hê Lêwî di pişta bavkalê xwe Birahîm
de bû.
[11] Îcar, eger bi kahîntiya Lêwiyan bêkêmahîtî hebûya – çimkî
gel di bin vê kahîntiyê de Şerîet standibû – êdî çi hewce bû, kahî-
nekî din ne li gor pergala* Harûn, lê li gor pergala Melkîsedek bi-
hata? [12] Çimkî gava ku kahîntî bê guhertin, hingê divê Şerîet jî bê
guhertin. [13] Û yê ku ev tişt li ser tên gotin, ji eşîreke din e. Ji vê
eşîrê tu kesî li gorîgehê* xizmet nekiriye. [14] Îcar eşkere ye ku

---

[a] **7:1** Ji: Destpêkirin 14:17-20
6:19 Di Perestgehê de cihê hundir ê herî pîroz hebû û li ber wî perde hebû; ji Serokkahîn pê ve tu kesî nedikarî derbasî wir bibûya. Binêre: Qanûna Kahîntiyê 16:2.
6:20 Zebûr 110:4 **7:5** Hijmartin 18:21

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

Xudanê me ji eşîra Cihûda* hatiye û li ser kahîntiya vê eşîrê Mûsa
tiştek negotiye.
[15] Û bi hatina kahînekî din ê ku mîna Melkîsedek e, êdî ya ku
em dibêjin hê bêtir eşkere ye. [16] Ew ne li gor emrên malbavkî yên
Şerîetê, lê belê li gor hêza jiyana herheyî bûye kahîn. [17] Çimkî we-
ha şahidî tê kirin ku:

«Li gor pergala Melkîsedek,
Tu her û her kahîn î.»[a]

[18] Îcar emrê pêşî ji ber qelsî û bêkêriya xwe betal bû. [19] Çimkî Şe-
rîetê tu tişt negihand bêkêmahîtiyê. Lê di şûna wê de hêviyeke hê
çêtir hatiye anîn, ku bi wê em nêzîkî Xwedê dibin.
[20] Û ev ne bêsond çêbû. Yên din bêsond bûbûn kahîn, [21] lê Îsa
bi sonda yê ku ev peyv jê re gotiye, bû kahîn.

«Xudan sond xwar û ji ya xwe venagere,
Tu her û her kahîn î.»[b]

[22] Bi vî awayî Îsa bûye kefîlê peymaneke* hê çêtir. [23] Kahînên din
gelek bûn, çimkî mirinê nehişt ku ew bidomînin. [24] Lê ji ber ku Îsa
her û her dimîne, kahîntiya wî xilas nabe. [25] Ji ber vê yekê ew dika-
re wan ên ku bi destê wî nêzîkî Xwedê dibin, bi tevahî xilas bike.
Çimkî ew herdem dijî, da ku ji bo wan mehderê* bike.
[26] Çimkî ji me re Serokkahînekî pîroz, bêsûc, bêqusûr, ji gu-
nehkaran veqetiyayî û ji ezmanan hê bilindtir bûyî diviya. [27] Ji wî
re nediviya ku ew her roj wek Serokkahînan, pêşî di ber gunehên
xwe de û piştre di ber gunehên gel de goriyan pêşkêş bike. Çimkî
çaxê ku xwe bi xwe pêşkêş kir, ev yek bi carekê anî cih. [28] Şerîet
mirovên qels datîne ser karê Serokkahîntiyê. Lê peyva sondê ya ku
piştî Şerîetê hat, Kurê ku heta bi herheyiyê hatiye bêkêmahî kirin,
daniye ser karê serokkahîntiyê.

Îsa Serokkahînê Peymana Çêtir e

8 Niha, ji wan tiştên ku em dibêjin ya sereke ev e: Serokkahînekî
me yê weha heye yê ku li ezmanan, li milê rastê yê textê Bi-
lindahiyê rûniştiye. [2] Ew karbidestê pîrozgehê, yanî konê rastîn e,
yê ku ne mirovan, lê Xudan daniye. [3] Çimkî her serokkahîn ji bo

---

[a] **7:17** Ji: Zebûr 110:4 [b] **7:21** Ji: Zebûr 110:4
7:27 Qanûna Kahîntiyê 9:7

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

pêşkêşkirina diyarî û goriyan tê destnîşankirin. Ji bo vê yekê divê
tiştekî ku Serokkahînê me jî pêşkêş bike hebe. [4] Eger ew li ser din-
yayê bûya, ew bi xwe nedibû kahîn, çimkî ji xwe yên ku li gor Şe-
rîetê diyariyan pêşkêş dikin, hene. [5] Evên ha di vê Perestgehê* de
xizmetê dikin a ku sûret û siya ya ezmanî ye. Çimkî gava ku Mûsa
li ber çêkirina konê perizînê bû, ji aliyê Xwedê ve weha hat hişyar-
kirin: «Binêre ku tê her tiştî li gor mestereya* ku li çiyê ji te re
hatiye nîşandan çêkî.»[a]

[6] Lê Îsa xizmeteke hê bilindtir stand wek ku ew jî navberkarê
peymaneke hê çêtir e, çimkî ew peyman li ser sozên çêtir hatiye
danîn.

[7] Eger ew peymana pêşî bêkêmahî bûya, hewcedarî bi ya didu-
yan nedima. [8] Lê Xwedê gelê xwe biqusûr dibîne û dibêje:

«Xudan dibêje: ‹Va ye, roj tên
Ku ezê bi mala Îsraêl re
Û bi mala Cihûda* re
Peymaneke Nû girêdim.
[9] Ne wek wê peymana ku min
Bi bav û kalên wan re girêda,
Peymana wê roja ku min destê wan girt,
Ku ez wan ji diyarê Misrê derînim.›
Xudan dibêje:
‹Çimkî ew di peymana min de neman,
Min jî ji bo wan xem nexwar.›
[10] Xudan dibêje: ‹Piştî wan rojan
Peymana ku ezê bi mala Îsraêl re girêdim ev e:
Ezê qanûnên xwe bixim hişê wan
Û ezê wan li ser dilê wan binivîsim.
Ezê bibim Xwedayê wan,
Û ew jî wê bibin gelê min.
[11] Êdî tu kes hemwelatiyê xwe,
Û tu kes birayê xwe hîn nake
Û nebêje: ‹Xudan nas bike!›,
Çimkî ji yê biçûk heta yê mezin

---

[a] **8:5** Ji: Derketin 25:40

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

Ew hemû wê min nas bikin.
12 Çimkî ezê li hember neheqiyên wan dilovan bim
Û êdî ez gunehên wan tu caran naynim bîra xwe.››»[a]
13 Bi gotina «Peymana Nû», Xwedê ya pêşî kevin kiriye. Îcar ya ku
kevnar û kevin bûye, li ber windabûnê ye.

Perestgeha Dinyayî û ya Ezmanî

9 Erê, di peymana pêşî de jî qanûnên perizînê* û Perestgeha li
ser dinyayê hebû. 2 Konek hatibû danîn: Di beşê wî yê pêşî yê
ku jê re Cihê Pîroz digotin de çiradank, sifre û nanê* pêşberiyê
hebû. 3 Di pişt perda diduyan de, di hundir de, Cihê Herî Pîroz he-
bû. 4 Gorîgeha zêrîn ya şewitandina bixûrê* û Sindoqa* Peymanê
ya ku ji her aliyî ve zêrkirî bû tê de bûn. Di hundirê sindoqê de
şerbikê Manna* yê zêrîn, şivdarê Harûn ê bişkivî û nivîsdekên
Peymanê hebûn. 5 Li ser sindoqê xêrûbên* rûmeta Xwedê yên ku
li bexşîngehê* dikirin sî hebûn. Lê niha em nikarin yek bi yek li
ser van bipeyivin.
6 Ev tişt weha hatibûn sazkirin. Kahîn her car diketin beşê pêşî
yê kon û xizmeta xwe dikirin. 7 Lê heçî beşê hundir e, salê carekê
bi tenê Serokkahîn dikeve wî. Lê bêyî wê xwîna ku di ber wî û di
ber gunehên gel ên bêhemdî de tê pêşkêşkirin, ew jî nikare bikeve
wî. 8 Ruhê Pîroz bi vê yekê nîşan dide ku, heta konê pêşî bimîne,
riya ku diçe Cihê Herî Pîroz hê nehatiye eşkerekirin. 9 Ev ji bo
dema niha mînakek e. Diyarî û goriyên ku tên pêşkêşkirin, nikarin
wijdana mirovê ku diperize paqij bikin. 10 Ew bi tenê bi xwarin,

---

a **8:8-12** Ji: Yêremya 31:31-34

9:2 Derketin 25:31-40; Derketin 25:25-30 **9:3** Derketin 26:31-33

9:4 Derketin 30:1-6; Derketin 25:10-16; Derketin 16:33; Hijmartin 17:8-10; Derketin 25:16

9:5 Derketin 25:18-22; Hijmartin 17:1-10

9:6 Hijmartin 18:2-6 **9:7** Qanûna Kahîntiyê 16

9:5 Bexşîngeh: Cihê ku li gunehan dihat bihûrtin bû, yanî li wir kefaret hat kirin. Di Peymana Kevin de ev der devê Sindoqa Peymanê bû; binêre: Derketin 25:17-20; Qanûna Kahîntiyê 16:14.

9:5 Xêrûb: Cûreyekî milyaketên Xwedê ne û heykelên wan ser devê Sindoqa Peymanê bi baskên çêkirî mîna milyaketan bûn û rûmeta Xwedê berçav dikirin.

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

vexwarin û şuştinên cûr bi cûr ve girêdayî ne û qanûnên dinyayî ne yên ku heta wextê sazûmana nû dimînin.

[11] Lê gava ku Mesîh, Serokkahînê tiştên qenc ên ku hatine, xuya bû, ew derbasî konê hê meztir û hê tekûztir bû, yê ku ne bi destan hatiye çêkirin, yanî ne ji vê dinyayê ye. [12] Ew ne bi xwîna nêrî û golikan, lê belê bi xwîna xwe, bi carekê ket Cihê Herî Pîroz û rizgariya herheyî peyda kir. [13] Çimkî, eger xwîna nêrî û conegayan û xweliya noginan li yên murdar* bê reşandin û wan paqij bike, [14] hingê xwîna Mesîhê ku bi Ruhê herheyî xwe bêleke pêşkêşî Xwedê kiriye, wê hê çiqas zêdetir wijdana me ji kirinên* mirî paqij bike, da ku em biperizin Xwedayê jîndar!

Xwegorîkirina Mesîh Guneh Dûr Kirin

[15] Ji bo vê yekê Mesîh navberkarê Peymana Nû ye, da ku yên hatine gazîkirin, mîrasa herheyî ya ku hatiye sozdan bistînin. Çimkî mirina wî berdêla wan sûcan e yên ku di dema peymana pêşî de hatin kirin. [16] Heçî wesiyet e, divê mirina yê ku wesiyet kiriye kifş bibe. [17] Çimkî wesiyet piştî mirinê tê cih. Heta yê ku wesiyet kiriye sax be, desthilatiya wê tune. [18] Loma peymana pêşî jî bê xwîn nehat girêdan. [19] Çimkî piştî ku Mûsa her emrê Şerîetê ji tevahiya gel re got, bi hiriya sor û bi çiqilê gûrizê* xwîna nêrî û conegayan bi avê re, li kitêbê* bi xwe û li tevahiya gel reşand [20] û got: «Ev xwîna wê peymanê ye ya ku Xwedê li we emir kiriye.»[a] [21] Bi vî awayî wî xwîn li kon û li hemû firaxên perizînê reşand. [22] Îcar li gor Şerîetê hema bêje her tişt bi xwînê tê paqijkirin û bê rijandina xwînê li gunehan nayê bihûrtin.

[23] Loma diviya ku wêneyên tiştên li ezmanan bi van goriyan, lê belê yên ezmanî bi xwe bi goriyên hê çêtir bên paqijkirin. [24] Çimkî Mesîh neket pîrozgeha ku bi destan hatiye çêkirin û sûretê ya rastîn e; lê belê ew ket ezmên bi xwe, da ku niha ji bo me li ber Xwedê raweste. [25] Serokkahîn her sal carekê bi xwîna ku ne ya wî ye dikeve Cihê Herî Pîroz, lê belê Mesîh neketê ku xwe gelek

---

[a] **9:20** Ji: Derketin 24:8

9:13 Qanûna Kahîntiyê 16:15-16; Hijmartin 19:9, 17-19

9:19 Derketin 24:3-8

9:21 Qanûna Kahîntiyê 8:15 **9:22** Qanûna Kahîntiyê 17:11

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

caran pêşkêş bike. [26] Eger wusa bûya, ji damezrandina dinyayê ve
diviya wî gelek caran cefa bikişanda. Lê niha, di dawiya deman de
ew bi carekê xuya bû, da ku bi xwegorîkirinê guneh ji holê rake.
[27] Û çawa ku ji bo mirovan carekê mirin û piştî wê dîwanbûn neçar
e, [28] Mesîh jî ji bo ku gunehên gelekan hilgire carekê hat pêşkêş-
kirin. Cara diduyan, ew ne ji bo hilgirtina guneh, lê ji bo xilasbûna
wan ên ku li hêviya wî disekinin, wê xuya bibe.

Gorîbûna Îsa Gorîbûna Dawî Ye

10 Şerîet ne xuyabûna rastîn a tiştên qenc ên ku wê bên, lê bi
tenê siya wan e. Ji ber vê yekê Şerîet tu caran nikare bi wan
eynî goriyên ku hergav sal bi sal tên pêşkêşkirin, wan ên ku nêzîk
dibin, bigihîne bêkêmahîtiyê. [2] Nexwe, eger paqij bibûna, wanê dev
ji pêşkêşkirina wan berda. Çimkî eger yên ku diperizin bi carekê ji
gunehên xwe paqij bibûna, êdî di wijdana wan de qet sûcdarkirina
guneh nedima. [3] Lê belê ew gorî sal bi sal gunehên mirovan tînin
bîra wan. [4] Çimkî xwîna conega û nêriyan nikare gunehan rake.
[5] Loma çaxê ku Mesîh hat dinyayê, wî got:
«Te gorî û pêşkêş nexwestin,
Lê te ji min re bedenek amade kir.
[6] Tu bi goriyên şewitandinê
Û bi goriyên ku di ber guneh de tên dayîn, razî nebûyî.
[7] Hingê min got: ‹Wek ku di Kitêbê de li ser min hatiye nivîsîn:
Ya Xwedê, va ye, ez hatim da ku ez daxwaza te bînim cih.›»[a]
[8] Pêşî got: «Te gorî, pêşkêş, goriyên şewitandinê û goriyên ku di
ber guneh de tên dayîn, nexwestin û tu ji van razî nebûyî» – heçî
ev in, ew li gor Şerîetê tên dayîn. [9] Hingê weha got: «Va ye, ez
hatim da ku ez daxwaza te bînim cih.» Ew ya pêşî hiltîne, da ku ya
diduyan deyne. [10] Li gor vê daxwazê bi pêşkêşbûna bedena Îsa Me-
sîh ya bi carekê, em hatin pîrozkirin.
[11] Her kahîn roj bi roj radibe, xizmetê dike û gelek caran eynî
goriyên ku qet nikarin guneh rakin, pêşkêş dike. [12] Lê viyê ha ji bo

---

[a] **10:5-7** Ji: Zebûr 40:6-8
9:27 Destpêkirin 3:19 **9:28** Îşaya 53:12

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

her û her tenê goriyek di ber gunehan de pêşkêş kir û li milê Xwe-
dê yê rastê rûnişt.
[13] Ji hingê û pê ve, ew li bendê ye heta ku dijminên wî bibin pê-
geha lingên wî. [14] Çimkî wî bi pêşkêşiyekê ew ên ku tên pîrozkirin,
her û her gihandine bêkêmahîtiyê.
[15] Ruhê Pîroz jî li ser vê ji me re şahidiyê dike û dibêje:

[16] «Xudan dibêje: ‹Piştî wan rojan
Peymana ku ezê bi wan re girêdim ev e:
Ezê qanûnên xwe bixim dilê wan
Û ezê wan li ser hişê wan binivîsim.
[17] Êdî ez gunehên wan û neheqiyên wan
Tu caran naynim bîra xwe.›»[a]

[18] Îcar li dera ku lêbihûrtina van heye, êdî pêwistiya pêşkêşiya di
ber guneh de namîne.

Şîret û Hişyarkirin

[19] Ji bo vê yekê birano, bi xwîna Îsa em dikarin bi cesaret bi-
kevin Cihê Herî Pîroz. [20] Em di wê riya nû û jîndar re bikevinê ya
ku wî ji bo me di bedena xwe de di perdê de vekiriye. [21] Û li ser
mala Xwedê kahînekî me yê mezin heye. [22] Em bi dilê ku bi xwîn-
reşandinê ji wijdana xerab paqij bûyî û bi bedena ku bi ava paqij
hatî şuştin, bi piştrastiya temam a baweriyê, bi dilekî rastîn nêzîkî
Xwedê bibin. [23] Em, hêviya ku em eşkere dikin hişk bigirin; çimkî
ew ê ku soz daye ewledar e. [24] Û em hay ji hev hebin, ku em hevdû
ji bo hezkirin û kirinên qenc bişidînin. [25] Wek ku hinekan ji xwe re
kiriye adet, em dev ji civînên xwe bernedin, lê çawa ku hûn dibînin
Roja Xudan nêzîk dibe, hê zêdetir cesaretê bidin hevdû.
[26] Çimkî, piştî ku em gihîştin zanîna rastiyê, eger em bi zanîn
guneh bikin, êdî ji bo gunehan tu gorî namîne, [27] lê tenê libendê-
mayîneke tirsehêz ya dîwanê û agirê kelegerm ê ku dijminan di-
xwe û tune dike, dimîne. [28] Yê ku Şerîeta Mûsa* bişkanda, li ser şa-
hidiya dido an sê kesan, bê rehm dihat kuştin. [29] Îcar di gumana we
de yê ku Kurê Xwedê di bin lingan de biperçiqîne, xwîna Peymanê

---

[a] **10:16-17** Ji: Yêremya 31:33-34; Hezekiyêl 8:10+12
10:12 Binêre: Zebûr 110:1 **10:22** Qanûna Kahîntiyê 8:30; Hezekiyêl 36:25
10:28 Dubarekirina Şerîetê 17:6

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

ya ku ew pê hatiye pîrozkirin, pîs bibîne û Ruhê keremê nizim
bike, ewê cezayekî hê çiqas xerabtir heq bike? 30 Çimkî em wî yê
ku ev gotiye nas dikin: «Heyfhilanîn ya min e, ezê bergîdana* wê
bidim.»[a] Û dîsa: «Xudan wê dîwana gelê xwe bike.»[b] 31 Tiştekî tir-
sehêz e ku mirov bikeve destê Xwedayê jîndar.

32 Îcar wan rojên pêşî yên piştî ku hûn hatin ronahîkirin, bînin
bîra xwe: Gava hûn ketibûn tengahî û cefayên giran, we çawa ev
ragirtibû*. 33 Carna hûn li ber çavan hatin şermezarkirin û hûn ke-
tin tengahiyê. Carna jî hûn bi yên ku weha li wan hat kirin re bûn
hevpar. 34 Çimkî hûn bûn hevalparê derdê girtiyan û we talankirina
malên xwe bi şahî ragirt, çimkî we dizanibû ku malê çêtir û ma-
yîndar ji bo we heye. 35 Loma cesareta xwe neavêjin, xelata wê
mezin e. 36 Ragirtin* ji we re lazim e, da ku hûn daxwaza Xwedê
bikin û soza ku daye bistînin.

> 37 «Çimkî di demeke kurt de,
> Yê ku tê wê bê
> Û dereng namîne.
> 38 Lê yê min ê rast wê bi baweriyê bijî.
> Lê eger ew xwe bi şûn ve bikişîne,
> Canê min ji wî razî nabe.»[c]

39 Lê belê em ne ji wan in ên ku xwe bi şûn ve dikişînin û helak
dibin; lê em ji wan in ên ku ji bo rizgariya canê xwe bawer dikin.

Baweriya Birahîm û Yên Din

11 Îcar bawerî*, ewlebûna tiştên ku hêvî bi wan tê kirin e,
piştrastbûniya tiştên ku nayên dîtin e. 2 Bi vê baweriyê, bav
û kalên me ji aliyê Xwedê ve hatin erêkirin.

3 Bi baweriyê, em fêm dikin ku erd û ezman bi peyva Xwedê
hatine damezrandin; wusa ku tiştên tên dîtin, ji tiştên nayên dîtin
çêbûne.

4 Bi baweriyê, Habîl* goriyeke ji ya Qayîn çêtir pêşkêşî Xwe-
dê kir. Bi wê baweriyê ew mirovekî rast hat erêkirin, çimkî Xwedê

---

[a] **10:30** Ji: Dubarekirina Şerîetê 32:35

[b] **10:30** Ji: Dubarekirina Şerîetê 32:36; Zebûr 135:14

[c] **10:37-38** Ji: Habaqûq 2:3-4

10:29 Derketin 24:8 **11:3** Destpêkirin 1:1; Zebûr 33:6-9

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

diyariyên wî erê kirin. Rast e, Habîl mirî ye, lê bi saya baweriya
xwe hê jî dipeyive*.
[5] Bi saya baweriyê, Henox ji bo ku mirinê nebîne, hat hilki-
şandin. «Ew nehat dîtin, çimkî Xwedê ew hilkişandibû». Û beriya
hilkişandina wî, şahidî hat kirin ku ew li Xwedê xweş hatibû.[a] [6] Û
bê bawerî çênabe ku mirov li Xwedê xweş bê, çimkî yê ku nêzîkî
Xwedê bibe, divê bawer bike ku Xwedê heye û wan ên ku li wî
digerin xelat dike.
[7] Bi baweriyê, Nûh*, gava ew li ser tiştên ku hê nedihatin dîtin
ji aliyê Xwedê ve hat hişyarkirin, bi tirsa Xwedê ji bo xilasiya ma-
la xwe gemiyek çêkir. Bi vê baweriyê wî dinya sûcdar derxist û bû
wêrisê wê rastdariya ku ji baweriyê tê.
[8] Bi baweriyê, gava ku Birahîm* hat gazîkirin ku here wî cihê
ku wê bi mîrasî bistanda, wî li gor peyva Xwedê kir û bêyî ku
bizane wê here ku derê, ket rê. [9] Bi baweriyê, wek yekî xerîb li we-
latê ku jê re hatibû soz dan, ma û bi hevparên eynî sozê, bi Îshaq*
û Aqûb* re di konan de rûnişt. [10] Çimkî ew li hêviya wî bajarê ku
bingeha wî saxlem e dima, ku avakar û çêkerê wî Xwedê ye.
[11] Bi saya baweriyê Birahîm, bi ser ku ew pîr bû û Sara jî
nedikarî zarokan bianiya, dîsa hêz dît ku bibe bav. Çimkî wî, yê ku
soz dabû dilsoz dît. [12] Îcar ji yekî ku hema bêje mirî bû, bi qasî stê-
rên ezmên, wek seylaka* ber devê deryayê bêhesab dûndan* çêbû.
[13] Evên ha hemû di baweriyê de mirin. Ew negihîştin sozên ku
hatibûn dayîn, lê belê ew ji dûr ve dîtin û silav li wan kirin; wan
eşkere kirin ku ew li ser rûyê erdê xerîb û mêvan in. [14] Yên ku tiş-
tên weha dibêjin, kifş dikin ku ew li welatekî digerin. [15] Û bi rastî,
eger wan bêriya dera ku jê derketibûn bikirana, ji bo vegerînê fer-
senda wan wê hebûya. [16] Lê wan welatekî hê çêtir, yanî yê ezmanî
dixwest. Ji ber vê yekê Xwedê şerm nake ku ew bêjin: «Ew
Xwedayê me ye»; çimkî wî ji wan re bajarek amade kiriye.
[17] Gava ku Birahîm hat ceribandin, bi baweriyê wî Îshaq

[a] **11:5** Ji: Destpêkirin 5:24
11:4 Destpêkirin 4:3-10 **11:7** Destpêkirin 6:9-9:17
11:8 Destpêkirin 12:1-5 **11:9** Destpêkirin 23:4; 26:3; 35:12, 27
11:11 Destpêkirin 17:19; 18:11-14; 21:2
11:12 Destpêkirin 15:5-6; 22:17; Derketin 32:13 **11:13** 1 Dîrok 29:15

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

pêşkêş kir. Wek yekî ku sozên Xwedê standiye, kurê xwê yê yekta
pêşkêş dikir. 18 Ji wî re hatibû gotin: «Ji Îshaq dûndana te wê zêde
bibe.»[a] 19 Birahîm fikirî ku Xwedê dikare ji nav miriyan jî rake û
wî bi awayekî mînakî wek ku Îshaq ji nav miriyan bistîne, ew bi
şûn ve stand.

20 Bi baweriyê, Îshaq* li ser tiştên ku wê bên ji bo Aqûb* û
Esaw* duayên qenc kirin. 21 Bi baweriyê, Aqûb li ber mirinê ji bo
herdu kurên Ûsiv duayên qenc kirin, «pala xwe da serê gopalê xwe
û perizî* Xwedê.»[b] 22 Bi baweriyê, Ûsiv li ber mirinê, li ser der-
ketina zarokên* Îsraêl ya ji Misrê peyivî û li ser hestiyên xwe li
wan emir kir.

23 Gava ku Mûsa* çêbû, bi baweriyê, dê û bavê wî sê mehan
ew veşartin. Çimkî dîtin ku zarok pirr xweşik e û ji fermana
padîşah netirsiyan. 24 Gava ku Mûsa mezin bû, bi baweriyê red kir
ku jê re kurê keça Firewn* bê gotin. 25 Ji dêla ku ew demekê kêfa
guneh bike, wî bi gelê Xwedê re cefakişandin bijart 26 û şerme-
zariya di ber Mesîh de ji xezîneyên Misrê dewlemendiyeke meztir
hesab kir. Çimkî wî li xelata ku wê bistanda dinêrî. 27 Bi baweriyê,
ew ji Misrê derket û ji hêrsa padîşah netirsiya. Wek yê ku nayê
dîtin dîtibe, tengahî ragirt. 28 Wî bi baweriyê, Cejna* Derbasbûnê
cara pêşî pêk anî û emir kir ku xwîn li ser deriyan bê reşandin, da
ku milyaketê ku nixuriyan dikuje, dest nede wan. 29 Bi baweriyê,
Îsraêlî wek ku di bejê re derbas bibin, di Derya Sor re derbas bûn.
Gava ku Misriyan ev ceriband, di avê de xeniqîn.

30 Bi baweriyê, piştî ku Îsraêlî heft rojan li dora sûrên Erîhayê
zivirîn, ew hilweşiyan. 31 Bi baweriyê, Rexaba* fahîşe bi neguhda-
ran re nehat helakkirin, çimkî wê nêrevan* bi aştî qebûl kiribûn.

32 Û hê ez çi bêjim? Eger ez tiştên li ser Gîdeyon*, Baraq*,
Şimşon*, Yêfta*, Dawid*, Samûêl* û li ser pêxemberan bêjim, de-
ma min têrê nake. 33 Bi baweriyê ew li hember padîşahiyan bi ser
ketin, wan dadperwerî* anîn cih, gihîştin sozên ku hatibûn dayîn,

---

[a] **11:18** Ji: Destpêkirin 21:12
[b] **11:21** Ji: Destpêkirin 47:31; 48:1-20

11:17 Destpêkirin 22:1-14
11:20 Destpêkirin 27:27-29; 27:39-40
11:22 Destpêkirin 50:24-25; Derketin 13:19
11:23 Derketin 1:22; 2:2
11:24 Derketin 2:10-12
11:28 Derketin 12
11:29 Derketin 14:21-31
11:30 Yêşû 6:12-21
11:31 Yêşû 2:1-21; 6:22-25

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

devê şêran girtin, [34] hêza êgir temirandin, ji devê şûr filitîn, di bê-
hêziyê de hêz standin, di şer de bûn yên xurt, ordiyên biyaniyan
belav kirin. [35] Jinan, miriyên xwe bi vejînê* bi şûn ve standin. Hi-
nekan îşkence kişandin, lê azadî red kirin, da ku ji mirinê rabin û
bigihîjin jiyaneke hê çêtir. [36] Hinekên din bi tinaz û qamçiyan, erê
heta bi girêdan û zîndanê hatin ceribandin. [37] Hatin kevirkirin, bi
birrekê hatin birrîn, ketin ber devê şûr û hatin kuştin. Bi postê
miyan, bi çermê bizinan geriyan; belengazî kişandin, tengahî dîtin,
xerabî li wan hat kirin. [38] Dinya ne hêjayî wan bû; li çolan û li çi-
yayan, di şkeftan û di kunên bin erdê de eware geriyan.

[39] Îcar bi ser ku ew hemû bi baweriyê hatin erêkirin jî, ew
negihîştin tiştên ku hatibûn sozdan. [40] Çimkî, ji bo ku bêyî me ew
negihîjin bêkêmahiyê, Xwedê ji me re tiştekî hê çêtir amade ki-
riye.

Mînaka Îsa

12 Îcar li gor ku ewrekî evqas mezin ê şahidan hawirdora me
girtiye, em jî her giraniyê û gunehê ku bi hêsanî xwe li me
dipêçe ji ser xwe bavêjin, bi bîhna fireh wê hevbezîna ku li ber me
ye, bibezin. [2] Em çavên xwe bidin ser pêşeng û temamkarê bawe-
riya xwe, Îsa. Wî ji bo şahiya ku li ber wî bû xaç ragirt ser xwe û
şermî bi tiştekî hesab nekir û li milê Xwedê yê rastê rûnişt. [3] Îcar li
ser wî bifikirin ê ku dijraberiya mezin a gunehkaran ragirtiye, da
ku hûn newestin û di dilê xwe de sist nebin.

[4] We hê di şerê li hember guneh de li ber xwe nedaye heta ku
xwîna we bê rijandin. [5] Ma we ew şîreta ku li we kuran tê kirin, ji
bîr kir? Dibêje:

«Kurê min, edebkirina Xudan biçûk nebîne,
Û çaxê ku ji aliyê wî ve li te bê hilatin*, sist nebe.
[6] Çimkî Xudan, wî yê ku jê hez dike, edeb dike
Û her kurê ku qebûl dike, ceza dike.»[a]

[7] Ji bo terbiyebûnê hûn radigirin*, çimkî Xwedê wek zarokên

---

[a] **12:5-6** Ji: Gotinên Silêman 3:11-12

11:33 Daniyêl 6 **11:35** 2 Padîşah 4:25-37
11:36 1 Padîşah 22:26-28; Yêremya 20:1-2; 37:15; 38:6
11:37 2 Dîrok 24:20-21 **12:2** Binêre: Zebûr 110:1

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

xwe bi we re dide û distîne. Ma kîjan kur ji aliyê bavê xwe ve nayê
terbiyekirin? [8] Lê eger hûn ji terbiyekirina ku hemû pê tên terbi-
yekirin bêpar bin, hingê hûn ne kur in, lê hûn wek zarokên derveyî
qanûnê ne. [9] Îcar ji vê zêdetir bavên me yên vê dinyayê yên ku em
terbiye dikirin hebûn û me ji wan re hurmet kir. Ma emê ne hê
bêtir bi ya Bavê* xwe yê ruhanî bikin û bijîn? [10] Bavên me wek ku
qenc didîtin, em ji bo demeke kurt terbiye dikirin, lê Xwedê ji bo
feyda me, me terbiye dike, da ku em bibin hevparên pîroziya* wî.
[11] Rast e, her terbiyekirin di sêrî de ne wek şahî, lê belê wek xem-
gîniyê tê dîtin. Lê belê piştre ev ji bo yên ku bi wê hatine per-
werdekirin, berê aştî û rastiyê tîne.

[12] Ji ber vê yekê, destên xwê yên daketî û çokên xwe yên bêta-
qet bişidînin, [13] ji bo lingên xwe riyên rast çêkin, da ku tiştê kulek
ji movikê dernekeve, lê belê sax bibe.

Xwedê Red Nekin

[14] Bikevin pey wê yeka ku hûn bi hemûyan re di aştiyê de bin
û li pey jiyana pîroz a ku bê wê tu kes Xudan nabîne, herin. [15] Hay
ji xwe hebin, bila tu kes ji kerema Xwedê nemîne. Bila di nav we
de tu rayê* tehl ê ku we aciz bike û gelek pê murdar bibin, der-
nekeve. [16] Nebe ku yek, zînakar an bê tirsa Xwedê be, wek Esaw*
ê ku mafê nixurîtiya xwe bi xwarinekê firot. [17] Hûn dizanin ku
piştre wî xwest ku bereketa nixurîtiyê mîras bistîne, lê hat redkirin.
Bi hêstirên çavan li pey geriya jî, wî nikaribû biryara ku hatiye
dayîn biguhere.

[18] Hûn nêzîkî wî çiyayê ku tê destdan û dişewite, bi mij, bi
taristanî û bi bahoz e, nebûn; [19] hûn nêzîkî dengê boriyê û wan
peyvên, yên ku ew bihîstin, lava kirin ku gotineke din ji wan re
neyê gotin, nebûn. [20] Wan ew emrê ku digot: «Eger heywanek jî li
çiyê bikeve, wê bê kevirkirin»[a] nikaribûn ragirin. [21] Dîtin wusa
tirsehêz bû ku Mûsa got: «Ez gelek ditirsim û dilerizim.»[b] [22] Lê
hûn nêzîkî Çiyayê Siyonê* û bajarê Xwedayê jîndar, yanî Orşe-

---

[a] **12:20** Ji: Derketin 19:12-13
[b] **12:21** Ji: Dubarekirina Şerîetê 9:19
12:7 Dubarekirina Şerîetê 8:5
12:12 Îşaya 35:3
12:16 Destpêkirin 25:29-34; 27:30-40
12:17 Destpêkirin 27:30-40
12:18 Derketin 19:16-22; 20:18-21
12:18-19 Derketin 19:10-25; 20:1-21

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

lîma* ezmanî bûn, ku li wir bi deh hezaran milyaket bi şahî beşdarî
pîrozkirinê bûn. 23 Hûn hatine Civîna* nixuriyên ku navê wan li ez-
manan nivîsî ye û nêzîkî dadgerê* hemûyan Xwedê û ruhên kesên
rast ên ku gihîştine bêkêmahiyê bûne. 24 Hûn nêzîkî navberkarê Pey-
mana Nû Îsa bûn ku xwîna wî ya reşandî ji ya Habîl* çêtir dibêje.
25 Hay ji xwe hebin û yê ku dipeyive red nekin. Ew ên ku den-
gê wî yê ku ew li ser erdê hişyar kirin, red kirin, xilas nebûn. Îcar,
eger em berê xwe ji wî yê ku ji ezmanan dibêje badin, em hê bêtir
nikarin xilas bibin. 26 Hingê dengê wî erd hejand, lê belê niha soz
daye û gotiye: «Êdî careke din, ezê ne tenê erdê, lê ezmên jî vehe-
jînim.» 27 Bi gotina: «Careke din» jiholêrakirina tiştên ku vedi-
hejin, yanî tiştên ku hatine afirandin, tê eşkerekirin; da ku tiştên ku
venahejin mayîndar bin. 28 Ji ber vê yekê em şikir bikin ku em
padîşahiyeke ku nayê vehejandin, distînin û bi vî awayî em bi tirs
û hurmetê biperizin Xwedê, wek ku li wî xweş tê. 29 Çimkî Xwe-
dayê me agirek e ku dixwe û tune dike.

Şîretên Dawî

13 Bila birahezî mayîndar be. 2 Mêvanperweriyê ji bîr nekin.
Çimkî bi vê yekê hinekan bêyî ku bizanin, milyaket kirin
mêvan. 3 Girtiyan bînin bîra xwe, wek ku hûn bi wan re girtî ne û
cefakêşan jî bînin bîra xwe, wek ku di bedenê de hûn jî wek wan
in. 4 Bila her kes bi hurmet li zewacê binêre û bila nivîna zewacê
bêleke be. Çimkî Xwedê wê dîwana fuhûşkar û zînakaran bike.
5 Bila rabûn û rûniştina we ji hezkirina peran dûr be; bi tiştê ku di
destê we de ye razî bin. Çimkî Xwedê gotiye:

«Ez tu caran te nahêlim,
Ez tu caran te bernadim.»[a]

6 Wusa ku em bi ewlehî bêjin:

«Xudan alîkarê min e,
Ez natirsim.
Mirov wê çi bi min bike?»[b]

---

[a] **13:5** Ji: Dubarekirina Şerîetê 31:6 [b] **13:6** Ji: Zebûr 118:6

12:24 Destpêkirin 4:3-10 **12:25** Derketin 20:22
12:26 Binêre: Hagay 2:6 **12:29** Dubarekirina Şerîetê 4:24
13:2 Destpêkirin 18:1-8; 19:1-3

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

[7] Rêberên xwe, yên ku peyva Xwedê ji we re gotine, bînin bîra
xwe. Dawiya jiyana wan bînin ber çavên xwe û baweriya wan ji
xwe re bikin mînak. [8] Îsa Mesîh, duh, îro û her û her eynî ye. [9] Bi
hîndariyên xerîb û cihê vir de wê de neyên kişkişandin, çimkî qenc
e ku dil bi kerema Xwedê xurt bibe, ne bi xwarinên taybetî. Yên
ku bi van mijûl bûn tu feyde nedîtin. [10] Gorîgeheke me heye ku yên
di kon de xizmetê dikin, desthilatiya wan tune ku jê bixwin.

[11] Çimkî ew heywanên ku Serokkahîn xwîna wan ji bo guneh
dibe nav Cihê Pîroz, termê wan li derveyî wargeh tê şewitandin.
[12] Ji ber vê yekê Îsa jî, ji bo ku bi xwîna xwe gel pîroz bike, li der-
veyî dergeh cefa kişand. [13] Ji bo vê yekê em jî herin derveyî war-
geh ba wî û şermezariya wî deynin ser xwe. [14] Çimkî li vir bajarekî
me yê ku bimîne, tune; lê em, li yê ku wê bê digerin. [15] Loma em
bi saya Îsa hergav wek goriyekê, pesnê Xwedê bidin, yanî fêkiyê
lêvên ku navê wî eşkere dikin, pêşkêş bikin. [16] Ji bîr nekin ku hûn
qenciyê bikin û tiştên xwe li hev leva* bikin. Çimkî goriyên weha
li Xwedê xweş tên.

[17] Bi ya rêberên xwe bikin û ji gotina wan dernekevin. Çimkî
ew wek ên ku wê hesab bidin, berevaniya canê we dikin. Guh
bidin wan, da ku ew vê yekê ne bi nalîn, lê bi dilxweşî bikin. An
na, wê ji bo we bê kêr be.

[18] Ji bo me dua bikin. Em piştrast in ku wijdana me paqij e û
em dixwazin di her tiştî de bi awayekî rast rêve herin. [19] Ez bi
zêdehî hêvî ji we dikim ku hûn dua bikin, da ku ez zû li we bêm
vegerandin.

Silavên Aştiyê

[20] Îcar Xwedayê aştiyê, yê ku şivanê miyan ê mezin, Xudanê
me Îsa, bi xwîna Peymana herheyî ji nav miriyan rakir, [21] bila we
bi her tiştên qenc rapêçe, da ku hûn daxwaza wî bînin cih û bila bi
rêberiya Îsa Mesîh tiştê ku li wî xweş tê bi me bide kirin. Rûmet
her û her ji wî re be. Amîn*.

[22] Îcar birano, ez hêvî ji we dikim, van peyvên şîretê ragirin.
Çimkî min ji we re kurt nivîsî. [23] Bizanin ku birayê me Tîmotêyos*

13:11 Qanûna Kahîntiyê 16:27
13:15 Zebûr 50:14

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only

serbest hat berdan. Eger di nêzîk de bê, ezê bi wî re bêm, we bibînim.

24 Silavan li hemû rêberên xwe û li pîrozan bikin. Yên li Îtalya-
yê silavan li we dikin. 25 Kerem li ser we hemûyan be. Amîn.

© 2005 United Bible Societies - All rights reserved - For personal use only